

kot komisar še bolj po strankar na omenjenem shodu postavi pred disciplinarno, oziroma tudi kazensko sodnijo. Državna oblast doslej ni niti mignila z ušesom, delala se je kakor po navadi, gluho in slepo in molčala. Trstenjak hodi okrog z plaštem nedolžno preganjenega poštenjaka in v gotovih krogih se pač misli, da bode nekaj vode preko zadeve steklo in potem bode vse pozabljeno... Pa ne bode! Tako daleč še nismo v naši sicer dovolj zanemarjeni državi, da bi ruski vjetniki avstrijske davkoplačevalce pobijali pred očmi mladega fantička, ki v novi uniformi s svetlimi knofi reprezentuje državno oblast. Sleherno zaupanje v postavu in oblast bi moralo izginiti, ako bi se na ta način preziralo podle zločine. Ako bi zavlado načelo zob za zob, oko za oko, potem mora zavladata za vse ne pa samo za revolucijske hujskače Koroščeve vrste. Torej še enkrat zahtevamo najodločneje, da se proti komisarju dr. Trstenjaku uvede takoj disciplinarna, oziroma kazenska preiskava in da se to razburjeni javnosti primerno sporoči!

Deželni odbor štajerski proti razkosanju dežele.

Štajerski deželni odbor sklenil je dne 26. t. m. sklep, v katerem uvidi v ustanovi „jugoslovanske“ države resno nevarnost za obstoj monarhije. Ker bi ustanova neodvisne „jugoslovanske“ države imela za posledico tudi razkosanje kronovine Štajerske, se smatra deželni odbor dolžnim, svarilno opozarjati na ogromne škode, ki celaj deželi v gospodarskem oziru in prebivalstvu Spodnještajerske v narodnem razmerju žugajo... — Torej uvidi tudi štajerska deželna vlada v perfidni gonji dr. Korošca in drugih sličnih breznačajnih hujskačev pretečo nevarnost za obstoj avstro-ogrske monarhije. Radovedni smo, kako dolgo pa še bode ces. kr. vlada temu pretečemu ji zlu v oko zrla. Če vlada podpira veleizdajalske načrte „Jugoslovano“ in če nas pušča v našej sedaj res slepejši zvestobi državnih podanikov brezobzirno napadati, ali če nas za plačilo za naš vedno in ob vsaki priliki jej izkazani patriotizem hoče v našem prihodnjem narodnem in gospodarskem razvitku popolnoma zadrgniti in dati prednost onim, ki so, če so hoteli živeti, nas morali v vsakem oziru posnemati, katerim smo mi takorekoč vzgali duh kulturnega razvitka za njih obstanek. Ali naj torej takej državi, ki podpira tako nevarne cilje še nadalje „brezpogojno zvestobo“ držimo...? Če v pripravedki se nahaja žival, ki je kot vzor in primer „brezpogojne zvestobe“ svojemu gospodu in zapovedniku iz hvalečnosti še roke lizala, kadar jo je na najhujši način z udarci in sunki trpinčil. Za take primere mi Avstrijci nimamo več razumnosti in za udarce slične vrste tudi ne talenta. Kdor nas bije, tega bismo zopet tudi mi, to je naša dobra nprav; tako delamo z našimi sovražniki na zunaj in tako hočemo nastopati z našimi nasprotniki, ki se porajajo v okvirju naših državnih, staro-zgodovinskih mej in to tudi, če bi se ces. kr. vlada sama v vrstah teh nasprotnikov nahajala. To je trdna volja pravih avstrijskih podanikov, ki hočejo svojo domovino močno in ponosno obdržati in ohraniti in ki hočejo in morajo vso gnulobo države z vsemi sredstvi iztrebiti. Najtežji čas, katerega smo kedaj doživeli, je pridrl in položaj našega ljudstva v Avstriji je skozi zanikernost in zanemarjenost vlade celo obupen in neznosen postal. Za prihodnje boje našega obstanka pa se zjedimo in kličimo k složnosti, da tako zjedinjeni, pričakujoč najtežje, kar še nas morda čaka, v časti izvojujemo. S tem izpolnimo dolžnosti napram zvestemu avstrijskemu ljudstvu in služimo istotako državi, če je ista na naši strani, in katera bi se brez ali proti volji svojih podanikov ne mogla več dolgo držati.

Gospodarska pogodba z Ukraino.

K.-B. Dunaj, 27. aprila. Avstrijsko-ogrska komisija, katero vodi veleposlanik grof Forgach, je v Kijevu skupno z nemško

delegacijo zaključila pogajanja o zamenjavi blaga v smislu brest-litovskega miru. Dne 13. aprila so ukrajinska ljudska republika, Avstro-Ogrska in Nemčija podpisale dogovorjeno gospodarsko pogodbo. Komisija se je vrnila dne 29. aprila na Dunaj, da najhitrejši prične z zdaj potrebnim delom, s katerim se naj uveljavi pogodba.

Pogodba obsega celo vrsto podrobnih pogodb. Dogovori, ki sta jih Avstro-Ogrska in Nemčija skupno sklenili, veljajo do 31. julija 1918. Najvažnejša je med njimi tista, ki ureja dobavo žita, sočivja, krmil in semen. O teh dobavah so sklenili pogodbo o organizaciji dobave v Ukraini in še pogodbo o dobavah. Odpravise predvsem prepoved kupčije z žitom, katero je še prepovedala ruska vlada, in se zopet prepusti v Ukraini obstoječa vele in mala trgovina z žitom in z drugim navedenim blagom v organizirani obliki. Organizaciji, ki se je ustanovila z imenom „Državni žitni urad“, pripadajo člani gospodarskih borz, najemniki, lastniki mlinov in poljedeljske zadrage. Ker se bodo vsi ti kupci zaposlili pri nakupu, je zajamčeno, da se bode blago zbralo, v kolikor je to sploh s kupčijsko organizacijo mogoče. Do konca julija mora dobaviti Ukrajina Avstro-Ogrski 5 milijonov meterskih stotov; dogovorjeno je, koliko se mora v posameznih mesecih dobaviti. Tri žitne centrale, kakor tudi avstr. nakupovalne družbe so ustanovile s pritrdilom ukrajinske vlade v Kijevu avstrijsko-nemško-ogrsko gospodarsko centralo, ki je poklicana, da izvede z ozirom na živila sklenjene pogodbe. Žito in mlinске izdelke se je pričelo odvažati in sicer predvsem zaloge iz raznih skladišč in mlinov. Odpeljali so velike zaloge zimskega ječmena, ajde in prosa. V večjem obsegu se prične dobavljati blago šele začetkom majnika, ko kmet obdeluje še zemljo, a premagati se morejo še vse velike težave pri nabavi in pri transportu, ki so posledice revolucije in seveda še niso popolnoma odpravljene. Redno smemo pričakovati večjih množin, če se transport zelo pospeši približno koncem majnika.

Važna je pogodba o dobavi jaje. Ukrajinska vlada se je obvezala, da dobavi do 31. julija 1918 več sto milijonov komadov jaje, katero množino bo skušala še povišati. Dalje se je sklenila pogodba o dobavi klavne živine. Jajca in klavno živino bodo dobavljale organizacije, ki jih je ustanovila ukrajinska vlada. Če te organizacije ne bi dobavile dogovorjenih mesečnih množin žita, živine in jaje, bo nemško-avstrijsko-ogrska gospodarska centrala upravičena, da samostojno s svojimi pooblaščenici izpelje nakup. Osrednjim velesilam so dovolili, da smejo svobodno nakupovati krompir, zelenjavo, suho zelenjavo, kisló zelje in čebulo.

Onabavi surovin iz Ukrajine določa z Ukraino sklenjeni zapisnik pogoje o nabavi posebnih vrst lesa, ki so za našo industrijo važne. Zagotovi se je izvoz lanene slame, izvoz drugih tkanin ne pride v poštev, ker Ukraini sami ne preostaja tekstilnega blaga. Načelno se je sklenilo, da se sme uvesti promet z volno, ki se bo izdelavala v deželah osrednjih velesil. Osrednje velesile smejo v Ukraini nakupovati in izvažati usnje. Za nabavo železne rude so se pogodili s pogodbo, ki zagotovi do 31. julija izvoz 37½ milijonov pudov (pud = 16 kg) železne rude. Vse surovine, o katerih se niso v zapisniku ugotovili posebni pogoji, so z ozirom na trgovino in izvoz proste.

Nasproti našim zahtevam, ki so se ozirale v prvi vrsti na živila, je ukrajinska vlada izražala želje za dobavo industrijskih potrebščin. Predvsem so se vpoštevale posebno naglašane ukrajinske želje po dobavi poljedeljskih strojev in orodja. Ukraini so se obljubili tudi taki predmeti, ki jih osrednje velesile upoštevajoč lastno preskrbo lahko dobavijo Ukraini.

Ves blagovni promet osrednjih velesil z Ukraino se bo izvozil do 31. julija v znamenju zelo obsežnega državnega monopola, ki ga namerava ukrajinska vlada z ozirom na svoja notranja politična načela izvesti.

Dogovorili so tudi za čas do 15. julija 1918 trden kurz: 1 krona = 50 kopejk.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila išias
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Miha Brenčič iz Spuhlja še vedno ni nabral dovolj lovorik. Zbral si je okrog sebe nekako žensko „leibgardo“, kakor francoski revolucionar Robes Pierre. Tako nevarna ta leibgarda sicer ni, ker je večinoma v prvih popoldanskih urah navduhnjena že tako močno od tistega „svetega duha“, ki se ga prodaja po špelunkah in beznah, da ne more niti „pa“ več ziniti. Zanaša se Miha Brenčič na svojo „leibgardo“ tako močno, kakor na svojo imuneteto. Zadnjič enkrat mu je sicer na nekem shodu neki iz bojišča došli vojaški dopustnik hladnokrvno v obraz zalučal: Miha, bab maš dosti, jezika tudi, sreče tudi, da ti ni treba na bojišče iti; samo pameti ti primanjkuje. Take opazke Miheta seveda prav nič ne motijo, kajti možakar ima krokodilsko kožo. Dobili smo od zadnjih shodov več dopisov, v katerih se popisuje Brenčičeve kozle. Ali nam se zdi res škoda papirja, da bi take vnebovpijoče modrosti, porojene na spuheljskem gnojišču objavljali. Za nas je Miha Brenčič dragocena oseba, kajti vse na njem je polno veseloga humorja: njegova modrost, njegov notiebühel, njegov trebušek, njegov ubercijer, njegove pšelarske zmognosti, sploh vsaka njegova kretanja in beseda. Miha je res dragocen človek za nas; in zato bode tudi v kratkem Štajerčevu uredništvu sklenilo, da mu z ozirom na njegove zasluge za „Štajerca“ in našo stranko plača mesečno gotovi honorar. Kajti s tistimi ušivimi tisoč kronami, ki jih naš ljubljani Miha kot poslanec vsak mesec v žep vtakne, res ne more plačati svoje „leibgarde“ ter svoje lastne duševne in telesne potrebščine. Duševne potrebščine ima namreč Miha tudi, šele zadnjič si je moral pratiko kupiti. Tako Miha, zdaj pa le naprej od shoda do shoda!

Morilski napad na revizijsko komisijo. Iz Maribora se nam poroča: Dne 25. t. m. dospela je v dve uri hoda od Slovenske Bistrice oddaljen kraj Oselj revizijska komisija, obstoječa iz davčnega oskrbnika v p. in inšpektorja za krompir, gospoda Jožefa Kahlerja, ter sedmih vojakov. Jožef Kahler prenočil je z cugsfirerjem, gefreiterjem in enim kanonirjem v hiši občinskega predstojnika Jurija Ačk o, kateri je navdušen strankar „jugoslovanske“ Koroščeve gonje; ostali vojaški prenočili so v drugih sosednjih hišah. Ob 2. uri zjutraj zbudil se je kar naenkrat cugsfirer in je opazil ob mesečnem svitu tri može, občinskega predstojnika Ačko, nekega v vojaški obleki nahajajočega se dezerterja in enega hlapca v sobi. Z močnim krikom alarmiral je speče, ki so v srajci in spodnjih hlačah oblečeni, na pol zaspani, iz postelj skočili. V tem hipu pa je že skočil občinski predstojnik (!) na vodja komisije, držal mu je revolver na prsi in trikrat sprožil; k sreči mu je revolver vsakokrat odrekel. Drugi nasilneži udrihali so z gnojnimi vilami in sekirami po vojaki, kateri so se s pestmi branili. Ko z revolverjem ni mogel nič doseči, prijel je občinski predstojnik za sekiro in je udrihal po Kahlerju. Prvi udarec mu je ranil pleče, drugi udarec razklal bi mu bil glavo, če bi ga gospod Kahler z levo roko pravočasno ne zadržal, tako, da je zadobil le rano na glavi. Ker pa radi majhnega prostora niso mogli orodja v polnei meri rabiti, se je vojakom po trdem boju, čeravno vsi krvavi, posrečilo, da so napadalce iz sobe potisnili, kateri so se nato razšli. Potem so

mirali po drugih hišah speče še vojake, kar je razposlal gospod Kahler patroljo, ki je napadale aretira. Dezerterja in blapca, ki je v neki hiši in se ju je dovedlo občinski sobo; tam sta izpovedala, da ju občinski predstojnik Ačko v neki gostilni St. Martinu z vinom pregovoril, da naj njegovej hiši spečega vodja komisije in vojak, ki so ga spremljali, v spanju umori. Ad potom vzela sta pri posestniku Dounik lezne krampe in sekire in občinski predstojnik je bil oborožen z revolverjem. Le s tem, da se je cugsfirer pravočasno vzdramil, prešlo se je k sreči grozni četveri umor. Ob turu jutraj so pa orožniki iz Slovenske Bitice oba napadalca odgnali. Občinski predstojnik je brez sledu izginil. — Ni brez dvojbe, da je ta morilski napad kakor isti v aterdrauburgu in Slovenjgradu posledica goslovanske "strupene gonje med slovenskim prebivalstvom. Lepe sadove vzgaja to "katoliški" duhovnik in "jugoslovanski" leizdajalski hujskač dr. Korošec. Ponosen lahko na te uspehe. Vsa čast njemu, da je tako lepe vzglede! So-li ti nesramni nadijo po nauku katoliške vere? Potem pa se dijo in pridigujejo, da vera peša. Za Boga, čen človek ne bode duhovniškim morilnim lopovom v njih jezuitski politični rogobil. Z ostudnim pljunkom in gnusom se de poštenjak raje molče od njih obrnil.

Trikratni roparski umor. Iz Brežic se am poroča: V sredo svečer vlomil je neki znan mož v vojaški obleki v stanovanje sestnika Tomaža Cimperzek v Osrejeku pri Hörbergu in je zahteval od 22-letnega sina, naj mu pokaže, kjer ima oče skrit svoj denar. Sin pa je zagrabil lovsko puško in je oddal en strel proti vromilcu, brez da bi ga zadel. V tem trunotku vlomili štirje drugi oboroženi roparji v stanovanje in so umorili sina posestnika. 17letna sestra umorjenega skočila je skozi okno in je hotela zbežati, ali roparji so jo dosegli in umorili. Tudi lastnik hiše, je bil od zločinca tako zdelan, da je prihodnjega dne umrl. Roparje se zasleduje.

Umor pri Čmureku. V noči 28. t. m. opal je posestnik Anton Kern v Siebingu pri Čmureku, kako so se tatovi v nekem evu poslovali. Podal se je v hlev in je zabil tata, kateri je ravno kokoši kradel. Ko je pa Kern hotel prijeti, ga je zločinec strelil in posestnik se je zgrudil mrtev na tla. Morilec pa je zamogel v temi pobegniti. Kakor vse kaže, bil je to zopet neki vojak. Moglja, ki je nesrečnemu trehuh predra in se tičala v steni blizu hleva, prihaja iz vojaške pistole na repetirko.

Samomor. 20-letna posestniška hči Tereza Singer iz Sv. Janža pri Hartbergu zla se je dne 26. t. m. v Rotleitenwaldu pri Hartbergu pod ravno došli vlak in so jo poznno razmesarjeno na progi našli.

Strašen umor na pismonošu v Radgoni. Dne 2. t. m. ob 9. uri zvečer je bil v mestnem parku v Radgoni pismonoša Joh. Fuchs umorjen, kateremu je neki vojak z bajonetom prerezal. Iz radgonske vojaške kaznilnice begnilo je več kaznjencev in se smatra, da je eden teh ta nečloveški čin izvršil.

Razno.

Odbor, ki priredi avdijenco do resvitlega cesarja, je pod vodstvom krajnega načelnika Orniga obnem neumerno ua to deloval, da okraju tudi v gospodarskem ozikolikor mogoče pomaga. Posrelo se nam je tudi, da smo dobili Ogrskega pod največjimi težavami 50 vagonov krmilne lame. Le ta se bode po primereni razdelila med naše kmotolce. Naznanilase sprejema v piri, „Štajerca“ v Ptuj.

Avstrijska zaostalost. Neka iz Odesse došla oseba nam piše: Nemci nastopali so v Ukrajini bolj praktično kakor mi. Prvič so bili tako hitro na mestu, da so zamogli boljše viki le malo uničiti. Potem je imel vsak provijantni oficir dobro napolnjeno denarnico seboj, da je zamogel žito, moko in druga živila, kjer so se še nahajala, takoj in po zmerno nizkih cenah kupiti. Tudi težkoče transporta jih niso ovirale, ker so se posluževali nešteto tovornih avtomobilov, na katere so naložili moko in žito, ki so ga potem spravljali na ozkotirnih železnicah do večjih postaj. Naš amtšimmel pa ne pride tudi v vojni naprej.

Je pač pokvarjeno... Magistratni okrajni urad Dunaj-Favoriten proglasil je v družbo več vagonov pokvarjenega in za človeški povžitek nerabnega zelja... Zelje prihaja iz Rusko-Poljske in je došlo na Dunaj popolnoma gnilo. O rabi tudi skozi dražbo ni govora. K večjemu more se rabiti le še — prazne sode kot edin „dobiček“ cele pošiljave. To zopet enkrat jasno dokaže, kako se v četrtem vojnem letu v naši „ljubi“ Avstriji z tako važnimi življenjskimi sredstvi ravna in na kak način se jih uvaža. Ljudstvo pa stradaja, da se ti od gladi in mizerije še pamet zmeša!

Brez kruha je mesto Zara vsled pomanjkanja moke že od četrtega preteklega tedna. Namesto tega dobi prebivalstvo dnevno po 15 dkg moke na osebo.

Gavrilo Princip umrl. V trdnjavi Tenzin umrl je na kostni jetiki Gavrilo Princip, morilec rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge.

Pretep v italijanski zbornici. „Seccolo“ poroča: Pred odgoditvijo italijanske zbornice sta se stepa poslanca di Cesaro, nečak Sonnino in Albertelli; pretepavali so se tudi somišljeniki navedenih poslancev: nacionalisti in socialisti. Di Cesaro je zaklical socializmom, da jih je Avstro-Ogrska podkupila; besede so sledile besedam, dokler se niso stepli in je predsednik sejo zaključil.

Ob priključitvi cesaričnega godu je bilo v Bosni in Hercegovini pomiloščenih 29 oseb, ki so bile obsojene radi veleizdaje.

Promet zasebnih vojnopoštinih zavitkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen zanaprej tudi na vojnopoštne urade: 3, 4, 192, 195, 198, 279, 280, 293, 337, 339, 356, 357, 360, 361, 374, 381, 383, 405, 406, 409, 414, 420, 434, 440, 465, 466, 467, 469, 487, 488, 515, 523, 529, 531, 532, 534, 541, 557, 631, 840, 646; ustavljen pa na vojnopoštne urade 257, 382, 430, 436, 636, 637.

Boji v Ukrajini. „Kuryer Lwowski“ je prišel to-le poročilo: V Vinici blizu Nemirova in sosednih vaseh Dzvoinkah in Zoralovu so bili nastanjeni štirje škadroni poljskih ulancev od armade generala Michelisa po številu 600 mož. Zadnji čas se je čutil ta oddelek v kritičnem položaju, ker mu je zmanjkalo hrane. In ulanci so sklenili, da bodo potrebna živila rekvirirali, plačevaje jih z gotovim denarjem. Kljub temu, da so ponujali visoke cene, jim kmetje niso hoteli prodati hrane, ampak so se zbrali v množico do 6000 ljudi, se oborožili s cepci, vilami in puškami ter topovi in so napadli dne 3. aprila tri škadronce ulancev in jih popolnoma porazili. Ulanci so se branili na vsa moč, streljali dokler so imeli kaj streliva; naposled pa so se jeli z kmeti pogajati in odložili orožje.

Zvit posel. Neki galski krivonos žid ukradel je nekemu eno repo, kar se je pozneje izvedelo. Pri zaslišanju v Leitmeritzu, kaj da je z repo storil, je rekel: „Repo sem prodal za 1 krono in zato sem kupil paket tobaka. Iz tega sem napravil cigarete, kar mi je neslo 5 kron. Za to sem kupil kruh, katerega sem za 6 kron dalje prodal. Za te sem izposloval kos jermena, ki mi je donesl 10 kron.“ — „Kaj pa se je zgodilo potem“, ga je vprašal sodnik. — „Potem pa sem bil aretiran.“

22.000 kron za enega bika. Kakor poroča „Temesvarer Zeitung“ se je pri zadnji dražbi bikov v Mezöhegyes-u za 119 k prodal

ji pripeljanih bikov 1.200.000 kron plačalo; plemenski biki dosegli so ceno 22.000 kron vsak. Cene so navijali na tako visok način le kupci sami. Izključna cena znašala je za vsakega bika „samo“ 2800 kron; kupci pa so ponudili brez vsakega prestopka kar 10.000 kron k prvemu; eden je presegel drugega z vedno višjo ceno, tako, da se je dosegla cena 22.000 kron. Ta cena jih je pa potem vendar iznenadila in je ostalo tako, da si je zamogel „srečen“ kupec to celo bogastvo predstavljajoče živinče v last vzeti. Kam bo to dovedlo?

Od vlaka umorjen. V petek popoldne bil je 24 letni železničar Johan Doklovič na kolodvoru v Thesenu pri Mariboru od vlaka povozen in umorjen. Doklovič, ki je bil svojim sodrugom zelo priljubljen, imel bi se v par mesecih poročiti. V nedeljo so ga pokopali na Pobrežkem pokopališču.

Oropanje vojaškega transporta. Skozi poizvedbe orožništva se je dognalo, da je vodja iste tolpe, ki je 21. t. m. vojaški transport na Thesen-kolodvoru oropala, leta 1897 v Mariboru rojeni dezerter Hans Bernhaupt. Pojavil se je kot cugsfirer s tremi sodrugi slične vrste in je ropal iz vojaškega vlaka sledeče predmete: 3 zaboje mesnih konzerv, 15 armadnih revolverjev, model 98, 15 palic za snaženje revolverjev in 450 revolverjskih patronov od 8 milimetrov kalibra. Ko se je spremljevalno moštvo vojaškega tovornega vlaka hotelo zoperstaviti, oddal je Bernhaupt na moža dva strela iz revolverja, a ga k sreči ni zadel. Bernhaupt, ki se klati že od februarja po Mariboru in okolici, še se ni mogel aretirati, pač pa se je prišlo že njegova tatinska soderuga, 1893 leta v Ponikvi rojenega dezerterja Boschak in v Mariboru rojenega gefreiterja Fr. Nippitsch. Bernhaupt klati se večina v vojaški uniformi in z revolverjem oborožen, deloma tudi v civilni obleki, okrog.

Obupni klic iz Mürztala. Neka mati nam piše iz St. Martina-Mürztal: Po popolnoma brezkršnem mesecu marcu ob Veliki noči 2 hleba kruha in 2 kg koruzne moke za mojo sedemglavno družino — in od istega časa nič! Ne kruha, ne moke, pa tudi drugega zrna ne, pri tem pa le neprenehoma tolažbo z besedo „Vzdržati!“ Vzdržati, da zelo rada, pa nam vendar enkrat povejte kako? Vi gospodje pri zeleni mizi! Kdo je na slabšem stališču, ali vojaki na bojišču, ki kljubujejo težkočam boja in zrejo hladnokrvno v čustvu svoje moči neznosni smrti v oko, ali mi, ki vidimo pod takimi prehranjevalnimi okoliščinami približevati se gotovo smrt skozi lakoto in ki moramo gledati, kako korakajo naši otroci od dne do dne vedno bolj blizu grobu.

Skrito žito ukradeno. Iz Mürzzuschlaga se nam poroča: Neki posestnik pri Vseh Svetih, okraj Mürzzuschlag skril je iz bojazni pred revizicijo žito v neki jami v svojem gozdu. Sosedov sin izdal ga je s tem da je razkril večim svojim prijateljem, uslužbenim pri zgradbi magnezit-poslopja, sosedovo skrivnost. Ti so prišli ponoči s konjem in vozom ter so vzdignili zaklad in ga peljali v Veitsch. Ko pa so dospeli v bližino kraja, prišel jim je nasproti neki orožnik, kateremu se je cel voz zdel nekako sumljiv. Prepustili so mu voz z žitom in so jo raje popihali.

Rusija pod boljševiki. „Novaja Žiznj“ priobčuje članek Maksima Gorki, v katerem neusmiljeno biča notranje razmere boljševiške Rusije. On piše: Sedanja Rusija kaže sliko, kakor si žalostneje ni mogoče misliti. Kot enega najvažnejših uspehov velike ruske revolucije vidimo sramoto enin, da se na Ruskem krade, kar se le ukrasti da. Način, kako je Rusija sama sebe oplenila, je vsekakor brez vzgleda v zgodovini. Plenijo se cerkve in muzeji, prodajajo cerkveni predmeti in arheološki zakladi, strojne puške in topovi. Palače z dragocenimi umetnostnimi zbirkami, žitne skrambe in trgovine so oplenjene in oropane. Cela Rusija je paradiž za tatove, morilce in plenilce, ne da bi mogla boljševiška vlada to tragedijo ustaviti. V Teodoziji cvete trgovina s človeškim blagom. Vo-

jaki ponujajo armenske ženske, ki so jih privlekli iz Kavkaza in iz Turčije čisto javno na trgih po 25 rubljev za glavo. Od teh boljševiskih vojakov se res ne more zahtevati, da bi postali duševni voditelji Evrope, mesije novega svetovnega reda. Strašno je človeku pri srcu če čita ravnokar objavljena poročila o nezaslišanih nasiljih v Simferopolu in Sebastopolu. „Rusija je propadla!“ To je splošni obupni klic! Država boljševikov se je klaverno izjavila, kajti take množine umorov presega vsako mogočo mero in so redke tudi med divjimi plemeni. Pomislimo samo. V Sebastopolu so sklenili mornarji, da pomore vse premožne meščane, ki stanujejo na obeh glavnih cestah. Določena dne se ta sklep v celem obsegu izvrši in trupla umorjenih pomečejo v morje. Neka vdova je najela potapljača, da bi ji potegnil iz morja možovo truplo. Komaj se je potapljač spustil na dno, že se je zopet prikazal na vrhu. Bil je kakor blazen. Na morskem dnu je zadel na cele kupe mrličev, ki so imeli kamenje na nogah! V tej sliki se zrcali kulturno življenje sedanje Rusije! Pod boljševiškim gospodstvom je Rusija postala država, ki ne zasluži več imena kulturne države. Dokler bom živel, bom klical boljševikom. Roke proč od vodstva! Vi nimate ne moči ne oblasti, da bi ustvarili novo Rusijo.

Prosta trgovina s sadjem in zelenjavo. Okrajni načelnik na Dunaju Blasel je naznanil centralam, da so pogajanja z dvornim svetovalcem Pomlom dosegla uspeh, da bo trgovina s sadjem in zelenjavo do 1. avgusta prosta.

Vojni minister general infanterije pl. Stöger-Steiner je bil povišan povodom njegovega 40-letnega službenega jubileja od cesarja v baronski stan.

Nepojasnen umor. Iz Trsta se nam poroča: V skozi kraj Longera tekočem potoku Ključ opazili so otroci pretekli petek iz nekega zemeljskega kupa molečo človeško roko. Sodnijska komisija dala je ta kup razkopati in je našla v njem moško truplo, ki je bilo oblečeno le v srajco in vojaške hlače. Identičnost se ni mogla dognati. Iz lege mrliča pa se zaključilo, da je bil neznan še živ pokopan in da je poskušal z roko, se iz zemeljskega kupa rešiti. Krvni sledovi peljali so na od Catinara proti „Jägerju“ vodečo cesto, kjer se je v nekem grmičju našlo še eno bluzo in vojaško kapo. Preteklo večer je bila ne daleč od tega kraja ukradena ena koza, katere drobovina se je našla malo korakov od mrliča. Gotovo stoji ta na vojaku izvršeni umor v zvezi s tatvino koze. Truplo so prepeljali v tržaško mrtvašnico.

Sladkor za žito. Uradno se naznanja: Urad za ljudsko prehrano izda te dni odredbo, s katero bodo dobili kmetje, če bodo to hoteli, od tistega žita, ki jim je prepuščeno v lastno rabo, za vsakih 100 kg žita 2 kg sladkorja ne glede na tisto množino sladkorja, ki jim gre po sladkorni nakaznici.

Povišanje števila bankovcev. V finančnem odseku ogrske magnatske zbornice je vprašal Gal o povišanju bankovcev. Dr. Wekerle je odgovoril, da je povzročila v zadnjem času Avstrija povišanje stanja bankovcev. Finančni minister dr. Popovics je pritrdil Wekerlu in pristavil, da pozna avstrijska vlada vzrok zla in da dela z vsemi silami na njegovo odpravo.

Izgredi vsled pomanjkanja živil v Krakovu. V Krakovu je prišlo vsled pomanjkanja živil 16. in 21. t. m. do izgrediv. Množica je v obhodu po mestu razbijala šipe in plenila trgovine z živil. Policija je bila proti demonstrantom brez moči. Nastopilo je vojaštvo, ki je navalilo na množico z golimi sabljami. In končno je bilo primorano streljati. Veliko oseb je bilo ranjenih, dve ubiti.

Mirovni pogoji Japonske. Zelo razširjeni japonski list „Yorozu Chono“ je pisal, da bo stavila Japonska sledeče najmanjše mirovne pogoje: 1. Odprava vseh nemških koncesij v Santungu. 2. Odpoved Nemčije do vseh otokov na Južnem morju, ki so jih zasedli Japonci. 3. Uprava in nadzorstvo ruskosibirske in kitajske vzhodne železnice. 4.

Povračilo vojnih izdatkov. 5. Priznanje japonske nadoblasti v Kitajski. 6. Prosto pristanišče Vladivostok. 7. Umik posadk iz Harbina, Nikolajevska itd. 8. Odpravo omejitev za naseljevanje Japoncev v Avstraliji in južni Afriki. 9. Odpravo vseh protijaponskih ukrepov in Združenih državah.

Nemške čete v Rumuniji. Basel, 26. aprila. „Agence Havas“ poroča iz Jassy-a Rumunija se je, glede na mirovno pogodbo pogodila z osrednjimi državami. Nemške čete ostanejo še kot posadka v Rumuniji, da nadzorujejo upravo; tudi rekvizijsko pravico si obdrže. Pogodbe o dobavi petroleja, o nadzorstvu železnice in dobavi žita še niso popolnoma zaključili.

Preuredba čakalne dobe pri vojaških oprostitvah. Ministrstvo deželne bramborje je razglasilo: S 1. majnikom se uveljavijo nove odredbe pri dovolilih čakalnih dob glede na prošnje za nove oprostitve in njih podaljšanje. S tem dnem se razveljavijo vsa čakalna dovoljenja, ki so se podelila v smislu dosedanjih odredb in dovoljen čekalne dobe, odgoditve vojaške službe itd. Od 1. majnika naprej veljajo le taka čakalna dovoljenja, ki se izstavijo temeljem novih določil. V smislu teh določil se smejo v bodoče podeljevati čakalna dovoljenja vedno le za maksimalno dobo desetih tednov. Rok se v slučaju prošnje za novo oprostitev računa od tistega dne, s katerim je vpoklican dotičnik v vojaško službo, v slučaju prošnje za nadaljno oprostitev pa do tistega dne naprej, ko poteče njegov dosedanji oprostilni rok. Poskrbelo se je, da se bodo v bodoče določbe o oprostitvah prošnjah izdale dejansko v desettedenskem roku. Čakalno dovoljenje izdajo politične oblasti prve instance, ki morajo v ta namen izstaviti novo uvedena posebna potrdila. Čakalna dovoljenja, ki zdaj obstojajo in ki so se podelila z ozirom na prošnje za oprostitev v smislu starih predpisov, se lahko spremenijo v novo čakalno dobo tako, da se v šteje tisti čas, ki še odpade na desettedensko čakalno dobo. Za to spremembo se mora precej prositi pri pristojni politični oblasti. Analogna določila veljajo tudi v zavodih dvora, države in dežele, a čakalna dovoljenja podeljujejo v to poklicane službene oblasti. Za tiste osebe, ki so zaposlene v rudnikih ali v takih obratih, ki so izrečno označeni kot zavodi, ki dobavljajo potrebščine armadi, kakor tudi za nastavljenice železnice (cestne železnice so izvzete) in v vojni promet pritegnjenih pomorskih rečnih plovbnih podjetij veljajo le tozadevni posebni predpisi.

Dopusti gimnazijem abiturientom za študij medicine. Vojno-ministerstvo je odredilo, da dovoli dopust 600 za službo na fronti sposobnim gimnazijcem letnika 1893 in mlajšim, če so maturirali najkasneje v študijskem letu 1916 do 1917, ako se obvežejo, da bodo študirali medicino in sicer se dovoli dopust za dva semestra.

Uvoz ovac iz Rumunske. Ogrska vlada namerja v prvi polovici meseca maja okoli 25.000 ovac in Rumunske uvoziti in to radi tega, ker želi dopolniti številno stanje ovac posebno v Siebenbürgenu, kjer je isto skozi napad Rumuncv hudo trpelo. — In avstrijska vlada?

Neizmerne portugalske izgube. Kakor se posnema iz vojnih poročil, imeli so Portugalci v bitki proti Nemcem ravnokar neizmerno izgube, tako, da na njih nastop v obče ni več računati.

Vojne vjetnike se mora spremljevati, če se jih pošilja od delodajalcev, posestnikov in obrtnikov bodisi peš, ali z vozom ali pa po železnici po zahtevanih poslih, kakor tudi v cerkev in drugam. Opozorja se torej na sledeče: 1. da se mora vojne vjetnike pri vseh voznjah od stražnih oseb spremljati, 2. da se morajo vojni vjetniki kot taki z predpisanim belim trakom na obleki in z evidenčno številko razločevati, nadalje da morajo nositi najmanjše vojaško pokrivalo (kapo), 3. da so brez stražnih organov potujoči vojni vjetniki bližnjemu kolodvorskemu poveljstvu, ali pa ovržnikom za oddati, 4. da se delodajalce v ponavljajočih se takih slučajih od politične

okrajne oblasti kaznuje, in 5. da si vojaška uprava pridržuje, proti takim delodajalcem, kateri tem odredbam ne opravčujejo, po razglasu, oddelek 10/vojni vjetniki št. 3000 od 1916, odstavek II., kazensko nastopiti.

Gospodarske stvari.

Sklepanje pogodb za krompir.

Nove odredbe urada za ljudsko prehrano o sklepanju pogodb za krompir za oskrbovalno leto 1918/19 določujejo, da morajo vsi porabljalci, ki hočejo sklepati pogodbe za krompir, že preje za to dobiti splošno uradno dovoljenje. Vrh tega je treba pozneje prositi za potrditev posameznih sklenjenih pogodb. Ako se nam ravajo pogodbe sklepati v kateri tuji kronovini, se prosijo za dovoljenje pri uradu za ljudsko prehrano; ako se pa hočejo pogodbe sklepati v lastni deželi, se zaprosijo za dovoljenje pri uradu za deželno gospodarstvo o k. namestništva. Le največjim porabljalcem dopusti urad za ljudsko prehrano sklepati pogodbe za krompir v kateri tuji deželi.

Sklepanje pogodb za krompir v lastni deželi dovoljuje urad za deželno gospodarstvo c. kr. namestništva in sicer le mestam, ki imajo najmanj 10.000 prebivalcev, kakor tudi večjim podjetjem in porabljalcem združbam, ki oskrbujejo najmanj 10.000 oseb. Manjši porabljalci so izključeni od sklepanja pogodb za krompir.

Sklepanje pogodb za krompir s pridelovalci v političnih okrajih Bruck, Mürrzuschlag, Ljubno, Judenburg, Knittelfeld, Liezen, Murau in Gröbming z Bad-Ausseejem, dalje v političnih okrajih Voitsberg in Graška okolica se dovoljuje le takšnim porabljalcem, ki imajo tudi v teh okrajih svoje bivališče. V političnih okrajih Voitsberg in Graška okolica vrhu tega graški mestni občini.

Prošnje morajo odgovarjati določenim pogojem, ker se sicer ne upoštevajo. Morajo biti potrjene od političnih oblastev in dospeti najkasneje do 24. aprila v urad za deželno gospodarstvo.

Posebej se poudarja, da se ne smejo zamerjati prošnje za dovoljenje sklepanja pogodb s prošnjami za potrditev sklenjenih pogodb. V prošnjah za dovoljenje sklepanja ni toraj treba posameznih podatkov za namravno pogodbo.

Urad za deželno gospodarstvo dovoli ali odredi sklepanje po lastni izvolji in določi pogoje za sklepanje pogodb. Ako se porabljalec ne drži pogojev, se mu odtegne pravica sklepati pogodbe; že potrjene pogodbe se razveljavijo.

Splošna načela za sklepanje pogodb po ukazih c. k. urada za ljudsko prehrano so sledeča:

Največja množina pri pogajanju splošno ne sme presegati 60 kg za osebo in leto. Pogodbe se morajo nanašati na kmetovalčevo celo s krompirjem nasajeno zemljišče in se morajo glasiti na množino, ki znaša najmanj 50 meterskih stotov za vsaki hektar. Ostali pridelek je določen kmetovalcu za seme, lasno porabo in krmiljenje.

Poleg veljavne najvišje cene dobi pridelovalec poprečno odškodnino za postransko delo v znesku 2 K 50 v meterski stot krompirja. Ako se pogodbeni množina, ki znaša 50 meterskih stotov za hektar, popolnoma odda, gre pridelovalcu še nadaljna odškodnina, ki znaša 1 K 50 v za meterski stot. Pridelovalec sme samo s porabljalcem sklepati pogodbo za krompir.

S pogodbenim krompirjem se z ozirom na plačevanje pridelovalca, nakladanja, zaračunavanja z odjemalcem postopa baš tako, kakor s krompirjem vojnoprometnega zavoda za žito. Porabljalci morajo plačati za vojnoprometni zavod oblastveno določeno ceno vojnoprometnemu zavodu in le določa k najvišji ceni se zaračuni posebej z oddajalcem (pridelovalcem).

Za pogodbo, ki jo sme skleniti le oblastveno pooblaščenca oseba, mora se rabiti oblastveno kolekovana tiskovina. Za potrditev pozameznih pogodb se mora zaprositi najkasneje do 15. julija 1918. Pogodbe, ki se predložijo po tem času, se ne bodo upoštevale.

Znana eksportna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uvedla je novi, jako praktični ročni žni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborna penete in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.-, 1 zavoj 10 kg K 23.-

Preprodajalci določijo popust pri naročilu celega zaboja z 250 kosi. **Belo mineralno milo** za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.-, **Nadomestek za toaletno milo** v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.-, **Toaletno milo** s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.-, Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.

Izvozno podjetje N. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinjska ulica 3. III., telefon 23-27. 203

KOLO

„Styria“ marka z varstvi pred blatom (Kotschützler) v do-brem stanju, je bila dne 1. maja 1918 pri odvešniški pisarni dr. Fermevc v Ptuj ukradeno. Tisti, kateri najde tata, dobi dobro plačilo. Vprašanja na upravo „Stajerca“ v Ptuj.